

Stichting De Tuin van Sjef

Jaarverslag 2018

Juni 2019

Inleiding

Op 20 december 2016 is Stichting De Tuin van Sjef eigenaar geworden van de gelijknamige tuin en het bijbehorende woonhuis aan de Boulevard 33 in Velp (Gld.). De aankoop ervan was mogelijk dankzij de financiële steun van natuur- en cultuurliefhebbers en een lening van het Nationaal Groenfonds.

Een groot aantal vrijwilligers houdt zich bezig met het beheer van de tuin, het rondleiden van bezoekers en met andere activiteiten die tot doel hebben deze unieke natuur- en cultuuroase voor toekomstige generaties te behouden. Zo ook in het jaar 2018 waarop dit verslag betrekking heeft.

De Tuin van Sjef en de gelijknamige stichting

In de jaren tachtig van de vorige eeuw is beeldend kunstenaar en flora- en faunakenner Sjef van der Molen gestart met de aanleg van een ecologische tuin bij het pand Boulevard 33 in Velp (Gld.). Tuin en huis waren toen eigendom van de gemeente Rheden.

De Tuin van Sjef is in de loop der jaren uitgegroeid tot een zeer bijzonder object. De variatie aan leven is enorm. Er komen (wilde) planten en dieren voor die op rode lijsten staan -wat betekent dat ze elders in Nederland zeer zeldzaam zijn en eigenlijk beschermd dienen te worden- maar die zich in De Tuin van Sjef goed weten te handhaven én zich daar voortplanten.

De Tuin van Sjef is een voorbeeld van hoe je bij de aanleg en het beheer van particuliere tuinen en openbaar groen kunt inspelen op wat de natuur biedt.

Stichting de Tuin van Sjef

In 1999 is de Stichting De Tuin van Sjef opgericht. Doel van deze stichting is (citaat uit de in 2015 aangepaste statuten): 'De stichting heeft ten doel het zonder winstoogmerk met alle daartoe geëigende wettige middelen, zoals het verwerven, behouden en exploiteren van onroerende zaken, overlevingskansen bieden aan - vooral- inheemse planten en dieren in een door de mensen vormgegeven situatie in de Tuin van Sjef, Boulevard 33,6881 HP Velp. In De Tuin van Sjef wordt het ecologisch samenspel van mens en natuur bevorderd waardoor het tot creatieve inspiratie kan dienen van andere tuinbezitters. Daarnaast heeft de stichting tot doel het bevorderen van de kennis over en de liefde voor de natuur.'

Activiteiten in 2018

Het bestuur

Eind 2018 bestaat het bestuur van Stichting de Tuin van Sjef uit Sjaak van 't Hof (voorzitter), Truus Schennink (secretaris/ penningmeester), Joost van Rijswijk en Marleen Malais (leden). Vaste adviseur is Eward Timmerman, werkzaam bij Stichting Landschapsbeheer Gelderland.

Het bestuur komt in 2018 diverse malen bijeen. Onderwerpen van gesprek zijn met name de financiën, het onderhoud van het huis en het beheer van de tuin.

Communicatie, tuinbezoeken en andere activiteiten

In februari, september en december verschijnen (digitale) nieuwsbrieven die worden toegestuurd aan de mensen die de aankoop mogelijk hebben gemaakt en aan andere belangstellenden. Op Facebook komen regelmatig berichtjes over wat er in de tuin is te beleven en worden de open tuindagen aangekondigd. Er wordt een begin gemaakt met het werven van donateurs.

Het blad *Ambt & Heerlijkheid* van de Oudheidkundige Kring Rheden - Rozendaal publiceert een artikel over het leven en werk van Sjef van der Molen, de stichter van de tuin.

In maart, vlak voor de gemeenteraadsverkiezingen, brengt het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rheden een bezoek aan De Tuin van Sjef. Wethouder Nicole Olland keert na de verkiezingen niet terug in het college en geeft bij haar afscheid een bijdrage aan onze stichting als cadeautip. Die suggestie levert ruim 1.000 euro op!

De open tuindagen en een speciaal voor begunstigers georganiseerde dag trekken in totaal zo'n 250 bezoekers. Ongeveer 140 personen bezoeken de tuin in groepsverband. De lezingen en muziekactiviteiten worden bezocht door bij elkaar circa 110 personen.

Bezigheden in huis

Het deel van de benedenwoning dat is ingericht als ruimte voor lezingen en andere binnenactiviteiten, wordt goed gebruikt. Er worden onder andere cursussen botanisch tekenen gegeven en het is een inspirerende plek voor mensen die denk- en schrijfwerk verrichten.

In deze ruimte staan veel door bezoekers te raadplegen natuurboeken, in 2018 aangevuld met botanische bibliotheek van de in 2014 overleden veldbioloog Henk Eggelte.

Vrijwilligers helpen met (onderhouds)klusjes in huis waardoor er kosten worden bespaard.

Beheer van de tuin

De natuur speelt de hoofdrol in de Tuin van Sjef. Deze natuur kan alleen in de huidige bijzondere vorm blijven voortbestaan als de mens ingrijpt. Niets doen betekent dat bomen en struiken de overhand krijgen en de vijvers dichtgroeien. Dat zou leiden tot het verdwijnen van (zeldzame) planten- en diersoorten.

Iedere woensdag werkt een vaste tuingroep met veel enthousiasme in de tuin. Deze groep zorgt ervoor dat de tuin een prachtige plek is en blijft.

In 2018 krijgen de kleine vijvertjes, gevoed door de Rozendaalse beek die langs de tuin stroomt, een schoonmaakbeurt. Ook de verbindingen tussen de vijvers onderling zijn weer zichtbaar. Dit stond al lang op het wensenlijstje, dus we zijn er trots op dat

het nu is gebeurd. Op deze manier krijgen we een nog diversere begroeiing in de tuin. In de vijvers zijn nu ook weer de hoogteverschillen te zien die door Sjef zijn aangelegd. Voor deze werkzaamheden heeft Waterschap Rijn en IJssel subsidie verleend. Zeer welkom, want de vrijkomende bagger kan niet in de tuin zelf worden verwerkt en moet worden afgevoerd.

Een van de puinhellingen naast de grote vijver was lange tijd vooral begroeid met plantensoorten, kenmerkend voor ruigten. Deze helling wordt flink aangepakt, waardoor de soortenrijkdom toeneemt.

In de winter wordt er, zoals gebruikelijk, intensief gesnoeid in het bosgedeelte. De zomer van 2018 kenmerkt zich door hitte en droogte. De planten en dieren in de tuin doorstaan deze 'aanslag' goed.

Toekomst

De beneden- en bovenwoning van het pand in De Tuin van Sjef zijn verhuurd en leveren inkomsten op. Ook bijeenkomsten in de bezoekersruimte zorgen voor revenuen. We gaan verder met het ontwikkelen en uitvoeren van plannen voor het opknappen van een schuur. Met de hulp van vrijwilligers blijven we het onderhoud van de woning en het beheer van de tuin uitvoeren en organiseren we de nodige activiteiten om de tuin onder de aandacht van belangstellenden te brengen.

Financiën 2018

Bijgevoegde staat van baten en lasten en bijbehorende balans geven inzicht in de financiële situatie van Stichting De Tuin van Sjef. Beide documenten zijn vastgesteld door het bestuur van de stichting.

Opvallend is dat veel mensen die geld hebben geleend aan de stichting, de rente waarop zij recht hebben omzetten in schenkingen. Ook (delen van) leningen mag de stichting als schenkingen in de boeken zetten. Dat is geweldig, want het gezond houden van de financiële situatie van de stichting is een blijvend punt van aandacht.

Dankwoord

Het bestuur van Stichting De Tuin van Sjef bedankt allen die ook in 2018 hebben bijgedragen aan het beheer, behoud én de toekomst van De Tuin van Sjef, inclusief het woonhuis.

Bijlagen: - staat van baten en lasten 2018
 - balans 2018